

landók a magyar állampolgárságú zsidókat átadni a prágai magyar konzulátus tisztviselőinek.²³

1943. augusztus 12-én az *Inland II.* osztály vezetője, Horst Wagner felszólította a semleges országokat és Németország szövetségeseit, hogy egy megadott időpontig bezárólag gondoskodjanak zsidó állampolgáraik hazaviteléről. A körirat leszögezte, hogy akik a megjelölt határidőn belül nem távoznak, leszámítva azokat, akik betegség vagy közlekedési nehézségek miatt nem tértek haza, ugyanolyan bánásmódban részesülnek, mint a német zsidók. Magyarország számára augusztus 26-a volt a határidő.²⁴ A magyarok augusztus 23-án adtak választ, 6 listát nyújtottak át a németek ellenőrizte területeken élő magyar zsidókról.²⁵

A németek szempontjából az egyik legzavaróbb és potenciálisan a legnyugtalanítóbb esemény az volt, hogy kilenc zsidót el kellett volna engedniük Theresienstadtból. Számukra egyáltalán nem volt öröndetes, hogy ezek az emberek a maguk bőrén tapasztalták, mi folyik a táborban. Az RSHA ajánlásának megfelelően Wagner utasította a külügyminisztérium cseh–morva protektorátusbeli megbízottját, hogy ne teljesítse a magyar kormány kérését, és „rendőri biztonsági” okokra hivatkozva tagadja meg a zsidók elengedését és hazatérését a theresienstadti mintagettóból.²⁶ Spányi 1943. október 6-án megismételte a kérést, és biztosította a németeket afelől, hogy a magyar kormány minden módon megakadályozza a hazatért zsidókat abban, hogy németellenes propagandát folytathassanak.²⁷

Ugyanezen a napon a külügyminisztérium megbízottja azt javasolta von Thaddennek, hogy a szóban forgó kilenc zsidót szállítsák át Bergen-Belsenbe, az ottani különleges átmenőtáborba.²⁸ Eichmann azonban elvetette a javaslatot, mondván, hogy Bergen-Belsen már amúgy is „túlzsúfolt”.²⁹ A prágai magyar főkonzulátus viszont nem tágitott, és ragaszkodott a zsidók kiadatásához. 1944. január 11-én terjedelmes memorandumot adott át a külügyminisztérium megbízottjának, amelyben arra emlékeztették, hogy immár több mint száz szóbeli és írásbeli jegyzéket küldtek annak az 1116 magyar zsidónak az ügyében, akik 1940. december 20-i adataik szerint a protektorátus területén éltek. A főkonzulátus ismét kérte, engedjék el Theresienstadtból a kilenc zsidót.³⁰ A memorandumot továbbították a külügyminisztériumnak azzal a sürgős kéréssel, hogy adjon felhatalmazást a szóban forgó zsidók átadására. Von Thadden elvben hajlandó is volt erre, már csak azért is, hogy Spányi ne tünjön föl rossz színben a saját kormánya előtt. Von Thadden szerint ugyanis Spányi előzőleg beleegyezett abba, hogy magyar zsidókat Prágából Theresienstadtba szállítsanak, noha tudta, hogy ez gettóba zárásukkal egyenlő.³¹ Végül a kilenc zsidót nem sokkal azelőtt, hogy 1944. március 19-én a né-